

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

5-6 EYLÜL 2019

OKULA UYUM PROGRAMI

(ORTAOKUL 5. SINIF)

OKULLARIMIZIN
ZİLİNİ
MUTLULUĞA
ÇALALIM...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA

SUNUŞ

Dünyaya geldiğimiz andan itibaren yaşamımızı sürdürebilmek için nefes almak, uyumak, karnımızı doyurmak gibi gerçekleştirmek zorunda olduğumuz temel ihtiyaçlarımızdan biri de öğrenmedir. Önceleri bilinçsizce ve tepkisel olarak başlayan öğrenme, sonradan bir zorunluluk olarak hayatımızın vazgeçilmezlerinden biri hâline gelir. Dünyada var olmak, varlığımızla dünyaya katkı sunabilmek için hayat boyu öğrenmeyi yaşam felsefesi hâline getirmemiz gerekir. Bu da ancak sevmekle olur. Öğrenmeyi sevmek ise çocuklarımıza bırakabileceğimiz en kıymetli mirastır.

Öğrenmenin en büyük adımları okulda atılır. Dolayısıyla okulu ve öğrenmeyi sevmek, sevdirmek asıl hedefimiz olmalıdır. İnsan ancak kendini ait hissettiği ortamı sevebilir. Bunun için de okulun ilk günleri, çocuklarımızın okula uyumlarını sağlamakla geçirilmelidir.

Uyum önemli bir konudur ve sadece öğretmenle ya da aileyle başarılabilecek bir süreç değildir. Okul yöneticileri, öğretmenler, aileler, varsa okul servisi ile kantin görevlileri, destek personeli ve diğer herkes, ailemize yeni katılan ve geleceğimiz olan çocuklarımızı sevgiyle kucaklamalıyız.

Bu anlayış ve düşünceyle hazırlanan kılavuz sadece bizim değil, aynı zamanda çocuklarımızın da sesi oldu. Çocuklarımızın ağızından okula uyumun amaçlarını, temel ilkelerini; yönetici, öğretmen ve ailelerden beklentilerini dile getirdik. Temel eğitimde yapmış olduğumuz yenilikleri sizinle paylaştık. Sizlere sadece ve sadece öneri olarak programlar ve etkinlik örnekleri sunduk.

Eminiz ki çocuklarımızın mutluluğu, gözlerindeki parıltılar hepimizin heyecanına heyecan katacaktır. Yaptığımız çalışmalardan biz de keyif alarak huzurlu ve mutlu çocuklarla sıcacık bir okul ortamı oluşturabileceğiz. Onların mutluluğu bizleri de mutlu edecek.

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Öyleyse gelin hep birlikte
**OKULLARIMIZIN ZİLİNİ
MUTLULUĞA ÇALALIM...**

OKULUMA BAŞLARKEN...

Kim hayatta başarılı olmak istemez ki! Elbette ben de başarılı olmak isterim. Okul, beni geleceğe hazırlamak için var. Binasıyla, yönetici, öğretmen ve personeliyle, çevresiyle yepyeni bir ortam benim için. Güvenli evimden çıkıp yabancı bir ortama geliyorum. Ben çocuğum. Duygularım var, düşüncelerim... Nasıl alışacağım bu ortama? Hep ben mi alışmak zorundayım, yoksa okuldakiler de alışacak mı bana?

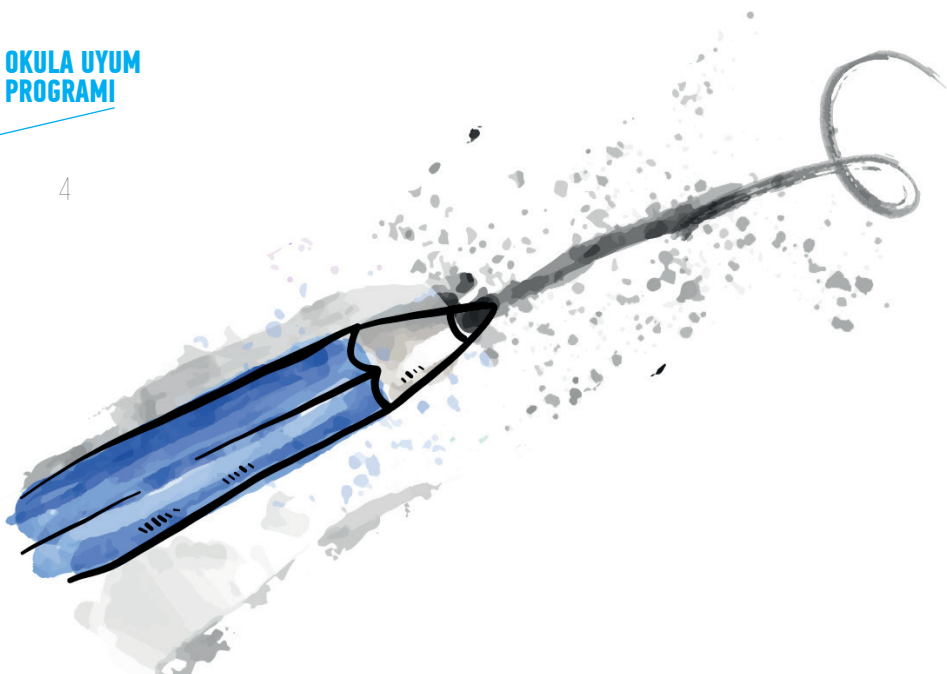
Arkadaşlar edinemezsem sevdiklerim olmazsa okulda zorlanır mıyım? Duygularımı etkiler mi bu yaşadıklarım, ya başarıımı... Ben de uyum sağlamak ve herkes gibi aynı başarıya ulaşmak isterim.

Büyüklerim araştırmış. Demişler ki: "Eğer çocuk severse okulu, kolay uyum sağlarsa öğrenmesi daha kolay olur, okulda öğrendiklerini daha etkili aktarır hayatına." inanıyorum onların söylediklerine, güveniyorum.

Kim bilir hayatımda kaç farklı okula gideceğim! Siz en başından çaba harcarsanız benim için tüm yaşamım olumlu etkilenecek eminim. Mutlu olmak isterim, okuldan korkmak değil.

Merkezinde olmak her şeyin elbet çok güzel hissettirir tüm dünyayı bana. Ama yardımcılarım olsun isterim, ailem, okul çalışanlarının tümü. Sadece ben değil hepimiz çaba sarf edelim. Kolay değil eminim birlikte bir dünya kurmak, çabamızı gerektirecek hepimizin. Birlikte uyum sağlayalım. Sizler de bana uyun. Çünkü ben bir çocuğum, biricik ve tek. Anlatın aileme lütfen! Biliyorlar mı ne çok yenilik gelecek hayatıma: yeni insanlar, yeni ortam, yeni kurallar ve dersler. Benim zorunluluğum olmasın yalnızca tüm bunlara kendimi uydurmak, özveride bulunsun ailem.

Kendimi ifade etmenin verdiği hafiflikle hazırım yeni dünyama, okuluma!

BENİM İÇİN İLKELER...

Bu süreç kısa bir zamanla değil, tüm hayatımla ilgili. Lütfen benim için her şeyi iyi planlayıp dikkatli olur musunuz?

Ne de olsa çocuğum, dünya benim etrafımda dönüyor, lütfen beni merkeze alın.

Okul sadece dersler değil ki... Tüm yönlerim ile geliyorum okulda.

Ayrı bir yer olmasın okul benim için. Yaşamımın bir parçası, evimin uzantısı, doğal çevrem olsun adeta. Bunun için birleşsin tüm güçler: Ailem, öğretmenlerim, herkes...

Hayatınıza giren tüm insanlar gibi bir insanım. Onları tanımak için nasıl zaman ayırıyorsanız beni de tüm yönlerimle tanıyın isterim.

Gerekirse bana da öğretin, benim için birlikte çalışalım.

Okulum, gelmek için dakikaları saydığım, evim gibi mutlu ve huzurlu hissettiğim ortam olsun isterim.

SEVGİLİ YÖNETİCİM,

Sanıyorum birçok yerde önemli kararları alan birileri var. Bizim evde en önemli kararları büyüklerim verir. Okulumuzda da bu kararları senin verdiğini söylediler. Okula kolay uyum sağlamam için şunları yapar mısın?

Ailem hayatta başarılı olabilmem için yapacaklarımı sürekli planlamam gerektiğini söyler bana. Sen de okuluma kolay alışmamı sağlayacak plan yapar mısın? Okulun tüm olanaklarını seferber eder misin benim için?

Okulun çalışanlarını benim için görevlendirir misin?

Gerek duyduğunda daha yetkili insanlardan da destek alır mısın?

Ailem ve ben okul açılmadan önce okul hakkında bilgi almaya çalıştık. Okulumuz internette aratınca çıktı ama tanıtımıyla ilgili fazlaca bilgi yoktu. Bir broşür ya da internette bir bilgi bulmaya çalıştık. Benim ve ailem için daha fazla bilgi olabilir mi?

Okulumuzun ben ve arkadaşlarım için her zaman mutluluk veren bir ortam olmasını sağlar mısın?

Mahallemizde arkadaşlarım var. Birisi Suriye'deki savaştan dolayı gelmiş. Bir tanesi de tekerlekli sandalye kullanıyor. Onlar da benimle birlikte okula başlayacak. Belki de aynı sınıfta yer alabilirmişiz. Suriyeli olan arkadaşım çok az Türkçe biliyor. Tekerlekli sandalyesi olanın da zaman zaman yardıma ihtiyacı olabiliyor. Onların anne babaları bana dedi ki: "Aynı sınıfta yer alırsanız arkadaşına destek ol lütfen!" Onların okulda mutlu olmalarına da yardımcı olur musun?

SEVGİLİ ÖĞRETMENİM, SEVGİLİ AILEM,

Öğretmenim, bir düşünsene! Bundan sonra ne çok zaman geçireceğiz seninle. Belki de ailemle geçireceğimden bile fazla... Sen de destek ol okula kolay alışmama.

İlk gün okula ailemden biriyle gelmeyi istiyorum çünkü biraz korkuyorum. Ben senin adını bilmiyorum, muhtemelen sen de beni tanıımıyorsun. Tanışmak için çok heyecanlıyım. Lütfen bana sıcak davran, bana sınıfımızı tanı. Beni yakından tanımanı isterim. İstersen tanıtırım kendimi sana. Umarım kendimle ilgili sana söyleyeceklerimi unutmam. Unutursam ailem hatırlatır gerçi.

Umarım okulumu ve sınıfımı kolay benimserim. Evimde nasıl rahatsam, sınıfımda da öyle olmak isterim.

Evde ailem birçok kural koydu. Okulda da çok kural var mı? Kurallara uymak zaman zaman zor olabiliyor. Bazen unutursam anlayış gösterirsin umarım!

Okula alışmakta zorluk yaşayabilirim. Ama senin yaşadıklarımı dikkate alacağını düşünüyorum. Uzun bir süre bir arada olacağız. Bu nedenle beni daha detaylı tanımaya çalışacağına ve özelliklerime uygun davranacağına inanıyorum. Söz veriyorum ben de en kısa sürede kuralları öğrenip arkadaşlarıma, sana ve okula uygun davranmaya çalışacağım.

Doğduğum günden bu yana yanımdasınız. Hep yardımcı oldunuz bana, korudunuz, kolladınız, emek verdiniz. Şimdi bir kez daha yardımınıza ihtiyacım var. Yardımcı olun okuluma uyumumda!

Bazen oyun oynamak istiyorum, kopamıyorum oyundan. Böyle zamanlarda biliyorum sözünüzü dinlemediğimi. Kızıyorsunuz belki bana, koyduğunuz kurallara uymadığım için. Ama lütfen okulla korkutmayın beni. Eğitim almak hakkım benim! Okulumu tanıyın, tanışın öğretmenlerimle, anlatın özelliklerimi onlara.

Benim kadar sizler de uyum sağlayın okula, sizler de sosyalleşin benimle! Zaman zaman sizlerle gitmek isterim etkinliklere. Bazen evde de kuralları anlamakta zorlanıyorum. Bu zorluğu yaşayabilirim okulda da. Yardımcı olun lütfen bana, anlamamı sağlayın okul kurallarını. Hassaslaşırsam anlayışla karşılayın lütfen. Güç kazanmama destek olun, tüm hayatım boyunca yaptığınız gibi.

ORTAOKUL 5. SINIF UYUM PROGRAMI (ÖRNEK)

5 EYLÜL PERŞEMBE	Tanışma Etkinlikleri	Okulu Tanıma Etkinlikleri	Kuralları Öğrenme
6 EYLÜL CUMA	Okulu Tanıma Etkinlikleri	Kuralları Öğrenme	Oyun Etkinlikleri

“Yukarıda yer alan program örnek olarak verilmiş olup çocukların bireysel farklılıkları, okul ve çevre koşulları dikkate alınarak okul yönetimi veya öğretmenler tarafından istenilen şekilde uyarlanabilir.”

ORTAOKUL 5. SINIF UYUM PROGRAMI

TANIŞMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

1. BEN KİMİM?

40 dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların kendini ifade etmesine fırsat vererek birbirlerini tanımlarına yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Araç Gereç: -

Süreç: Çocuklarla bir çember oluşturulur. Herhangi bir çocuktan başlanarak seçilen ilk kişi ismini yüksek sesle söyler (Ör. Büşra). Çocuğun sağındaki diğer çocuk, ismini söyleyen ilk çocuğun ismini ve ardından kendi ismini söyler (Ör. Büşra, Murat). Tüm çocuklar bu şekilde sırayla etkinliğe katılır (Ör. Büşra, Murat, Elif vb.). İkinci turda, ilk sırada ismini söyleyen çocuk kendi isminin baş harfiyle başlayan bir meslek adı ve daha sonra kendi ismini söyler (Ör. Bakkal Büşra). Tüm çocuklar bu şekilde sırayla etkinliğe katılır. (Ör. Bakkal Büşra, Marangoz Murat, Editör Elif vb.)
Çocuk sayısına ve zamana göre etkinlik farklı sıfatlarla (Ör. Türkiye'nin illeri, okuldaki öğretmen isimleri, çiçek isimleri vb.) çeşitlendirilebilir.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğretmen, tüm çocukların ismini tekrar eder. Arkadaşları arasında ismini hatırlayamadıkları kimse olup olmadığını sorar. Hatırlanamayan isimler varsa tekrar edilir.

2. SINIF MADALYASI

30 dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların kendini ifade etmesine fırsat vererek birbirlerini tanımlarına yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Madalya

Süreç: Her çocuk için atık malzemelerden birer madalya hazırlanarak sınıfın farklı yerlerine koyulur. Bu madalyanın bir yüzüne çocuğun adı yazılır diğer yüzü boş bırakılır. Çocuklardan sınıfa geldiklerinde kendilerine ait madalyayı bulmaları istenir. Her çocuk bulduğu madalyayı boynuna takar ve öğretmenin yönlendirmesiyle madalyanın diğer yüzüne kendi güçlü yönlerini yazar. Çocuklardan madalyaları incelemeleri ve arkadaşları ile kendi madalyaları arasındaki benzerlikleri ya da farklılıkları bulmaları beklenir.

Değerlendirme: Her çocuktan seçtiği üç arkadaşını tanıtmaları istenir.

ORTAOKUL 5. SINIF UYUM PROGRAMI

OKULU TANIMA ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

3. HAZİNE AVI

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okulu ve okulun birimlerini tanımalarını sağlamak amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kâğıt, kalem, kroki

Süreç: Öğretmen daha önceden okulun çeşitli yerlerine (kütüphane, öğretmenler odası, spor salonu vb.) kâğıtlara yazılmış olan, okulun birimlerini tanıtan ve bir sonraki birime yönlendirmeler içeren bilmece-ler bırakır. Öğretmen çocukları istediği sayıda gruplara ayırır. Çocuklara hazine avı oynayacaklarını ve okulun çeşitli yerlerinde bazı ipuçları bularak hazineye ulaşacaklarını söyler. Öğretmen daha önceden hazırlayarak çoğalttığı okulun krokisini her gruba verir. İlk bilmeceyi kendisi okuyarak oyunu başlatır. Yerleştirilen bilmeceler çocukları sonuç olarak sınıfa yönlendirmektedir ve sınıfa ilk gelen grup kazanır.

Örnek bilmeceler: “Kitapların saklandığı yerde bekliyor seni, elini çabuk tut kalma geri.” (kütüphane) “Orada koşacak, orada oynayacaksın ama unutma kurallara uyacaksın.” (spor salonu) “Bir sorun olduğunda bulursun uzmanını orada, sizi güler yüzle karşılar kapıda.” (öğretmenler odası)”

Değerlendirme: Etkinlik sonunda çocuklardan okulun herhangi bir birimini anlatan bir bilmece hazırlamaları istenir.

4. GİZEMLİ SAYILAR

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okulu ve okulun birimlerini tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kâğıt, kalem

Süreç: Öğretmen önce okulun birimlerini gösteren bir harita ya da kroki çizer veya temin eder. Çizilen bu harita veya krokiye okulun birimlerinin ismi yazılmaz, sayıyla belirtilir. Her birime öğretmen tarafından çeşitli özlü sözler yazılır. Birime giden çocuğun bulabileceği bir yere konur. Ardından çocuklar eşit sayıda üç ya da dört gruba ayrılır. Her gruptan bir lider seçilir. Öğretmen lider olarak seçilen çocukları yanına çağırarak onlara çizmiş olduğu harita ya da krokideki okulun birimleri ile ilgili bilgiler verir (Ör. 1 numara kütüphane, 2 numara öğretmenler odası gibi). Öğretmen sırasıyla her grubu, liderler öncülüğünde istediği birime gönderir. (Okulun birimlerini haritadan veya kroki yardımıyla bulmaya çalışan çocuklara okul çalışanlarından yardım alabilecekleri söylenir.) Gruptan orada bulduğu özlü söz öğrenerek gelmesi istenir. Etkinlik tüm grupların okulun birimlerini bulmasından sonra tamamlanır.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğretmen, çocuklardan okulun gittikleri birimlerini anlatmalarını, o birimde en çok neyi beğendiklerini söylemelerini ister.

ORTAOKUL 5. SINIF UYUM PROGRAMI

OKUL KURALLARI ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

5. KURALLARI ÖĞRENİYORUM

Amaç: Bu etkinlikle çocukların okul kurallarını öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kâğıt, kalem, süreölçer

Süreç: Öğretmen, okul idaresi ile iş birliği içerisinde okul kurallarını madde madde hazırlayarak bir kâğıda yazar. Daha sonra öğretmen, sınıftaki her sıranın üzerine bir okul kuralı yazılı olan kâğıdı yapıştırır. Çocukları bahçede veya okulun herhangi bir bölümünde toplar. Sırayla ya da kura çekerek çocuklardan birine en kısa sürede sınıfa gitmesini ve sıraların üzerinde bulunan herhangi bir kuralı öğrenip gelmesini söyler. Kuralı öğrenerek gelen çocuktan arkadaşlarına öğrenilen bu kuralı anlatması beklenir. İstenildiği takdirde her çocuk için süre tutularak sıralama yapılabilir. Bir sonraki çocuğun sınıfa gittiğinde farklı bir kuralı öğrenmesi gerekmektedir. Tüm çocukların okul kurallarını öğrenmesinden sonra etkinlik tamamlanmış olur.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda öğretmen, çocuklara öğrendikleri kuralın niçin konulmuş olabileceğini sorarak kurallara uyulmadığı takdirde ne gibi sorunların ortaya çıkabileceği konusunda fikir alışverişinde bulunur.

6. BİZİM DERSLERİMİZ

Amaç: Bu etkinlikle çocukların ortaokulda göreceği dersleri, dersin özelliklerini ve öğretmenini tanımaları amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Tanıtım kartları, etkileşimli tahta, projeksiyon vb.

Süreç: Çocukların alacağı zorunlu ve seçmeli derslerin her biri için kısa açıklamaların olduğu tanıtım kartları veya sunu hazırlanır. Derslerin içeriği ana hatlarıyla açıklandıktan sonra ortaokulda her derse farklı bir öğretmenin girdiği belirtilir. Derslerin işlenişinde ortam (spor salonu, laboratuvar, atölye gibi), kurallar, süre ve sınavlar gibi farklılıklar olabileceği açıklanır.

Değerlendirme: Çocuklara özelliklerini öğrendikleri derslerle ilgili neler düşündükleri, neler hissettikleri, beklentilerinin neler olduğu sorulur.

ORTAOKUL 5. SINIF UYUM PROGRAMI

OYUN ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

7. RENK ÇEMBERLERİ

40 dakika

Amaç: Bu etkinlikle yeni bir eğitim ortamında farklı kültürlerden gelen, farklılıkları olan çocukların beraber grup oyunu oynayarak sosyalleşmesini sağlamak amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Renkli tebeşirler

Süreç: Okulda çocuklarla beraber 8 farklı renk belirlenir. *Sınıf mevcuduna göre belirlenen renk sayısı azaltılabilir ya da artırılabilir.* Bahçenin uygun bir yerine, belirlenen bu renklerin her biri için bir çember çizilir. Öğretmen herhangi bir rengi yüksek sesle söylediğinde çocuklar bu rengin olduğu çemberin içine girerler. Bu esnada çemberin içine en son giren çocuk öğretmene yardımcı olmak için onun yanına geçer. Oyun en son iki veya bir çocuk kalıncaya kadar devam ettirilir. Çocuklar çemberin içindeyken birbirleriyle sohbet etmeleri için onlara zaman tanınır.

Değerlendirme: Etkinlik sonunda çocukların çemberde hangi konularda sohbet ettikleri bu konuya ilişkin fikir ayrılıkları ya da benzerliklerinden bahsetmeleri istenir.

8. HOŞ GELDİN ARKADAŞIM

40 dakika

Amaç: Bu etkinlikle çocukların sosyal ortamlarda olumlu davranış göstermeleri amaçlanmıştır.

Araç Gereç: Kâğıt, kalem

Süreç: Öğretmen çocukları sınıf mevcuduna göre küçük gruplara ayırır, aşağıdaki örnek olayı anlatır. Ardından öğretmen, gruplara ayrılan çocuklardan bu olayı canlandırmalarını ister.

“... 10 yaşında 5. sınıf öğrencisidir. Yeni gittiği okulda arkadaşları tarafından dışlanmaktadır. Çocuk dış görünüşüyle ilgili sınıfta alay konusu olmuştur. Bir gün yine arkadaşları onunla teneffüste dalga geçerken sınıf öğretmeni olaya şahit olur.”

Canlandırma sonrasında çocukların canlandırdıkları karakterler hakkında konuşmalarına fırsat verilir.

Değerlendirme: Çocuklara, bunların dışında ne gibi olumsuz davranışlar olabileceği (sözel, sosyal, fiziksel, siber) sorularak gelen cevaplardan yola çıkılarak olumlu yeni canlandırmalar, afiş çalışması vb. çalışmalar yaptırılır.

Böyle olumsuz durumlarla karşılaşıldığında kimlerden yardım istenebileceği konusunda öğretmen çocukları bilgilendirmelidir.

ÇOCUĞUNUZDAN MEKTUP VAR!

Ne çabuk geçti bir hafta! Yarın Cumartesi ve ben çok üzgünüm; çünkü iki gün okulumdan, arkadaşlarımdan, öğretmenlerimden ayrı kalacağım.

Aslında biraz kaygılıydım pazartesi günü okula giderken. Ancak adımı söyleyerek kucaklayan öğretmenim ilk andan itibaren beni çok rahatlattı. Bazen endişelendiğim ya da korktuğum da oldu ama ailem, öğretmenim, müdürüm, çalışanlar, herkes beni destekledi.

Uyum süreci dedikleri beş gün boyunca okuluma hep merakla gittim. Sınıfımdaki hiçbir arkadaşımın adını bilmiyordum, öğrendim şimdi hepsinin adını. Hatta birisiyle yani en yakın arkadaşımın aynı yerde oturuyormuşuz. Sanırım görüşeceğiz yarın.

Gülüyorum hala aklıma geldikçe... Öğretmenimin oynattığı oyunda ne kadar çok eğlendik. Bir de okulu tanırken... Ne çok çalışan ve bölüm varmış meğer benim okulumda. Çok büyümüş hissettim kendimi okulu gezerken.

Artık evim dışında kendimi güvende hissettiğim başka bir yer daha var. Ailem kadar sevdiğim öğretmenlerim, keyifle zaman geçirdiğim arkadaşları var. Sadece bu kadar değil elbette; öğrendiklerim ve öğreneceklerim var. Onlar da bir sonraki mektubumda...

TEMEL EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı
Atatürk Blv. No 98 Kızılay
ÇANKAYA/ANKARA